

V Pelhřimově dne 26. 4. 2018

Vážená paní předsedkyně Výboru pro životní prostředí,

dne 24. dubna 2018 proběhl seminář v budově Poslanecké sněmovny na téma „Kůrovcová kalamita v českých lesích, její dopady a řešení“. Na tomto jednání byli zastoupeni zástupci Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí a rovněž státních i nestátních lesů. Pro detailnější seznámení se situací a analýzou kritického stavu přednesl svůj referát prof. Vladimír Šimanov CSc., emeritní děkan Lesnické a dřevařské fakulty MENDELU Brno.

Situace týkající se současné kůrovcové kalamity v České republice je více než kritická, což mimo příspěvků zástupců dotčených organizací potvrzuje rovněž výzva Agrární komory ČR předsedovi vlády ČR ze dne 5. 3. 2018 k přijetí prioritních opatření ke zrychlenému zpracování dříví a zabránění dalšímu šíření kůrovcové kalamity a k meziresortní spolupráci koordinované z úrovně vlády. Pokud je nám známo, do dnešních dnů vláda v této záležitosti bohužel nic zásadního neučinila, a kalamita svým rozsahem ohrožuje další části území republiky.

V této situaci se na Vás obracíme jménem majitelů nestátních lesů s naléhavou výzvou o bezodkladné řešení této krizové situace. Rozsah kalamity je výjimečný a dostává se mimo úroveň zvládnutelnosti vlastníků a správců lesa, kteří využívají všech možností v rámci platné legislativy. Bez okamžitých opatření a pomoci ze strany vlády a Parlamentu ČR hrozí zásadní ohrožení krajiny a plnění všech funkcí lesa pro společnost na rozsáhlých územích jednotlivých krajů.

Obce, soukromí majitelé, církve a další právnické osoby vlastní téměř 50 % všech lesů v České republice. Jakožto zástupci nestátních vlastníků lesa si Vám proto dovoluujeme předložit návrh opatření, která by měla přispět k zabránění dalšího šíření kůrovcové kalamity v ČR se všemi jejími negativními důsledky.

1. Bezodkladné vyhlášení stavu nouze v postižených krajích

Tento stav by umožnil okamžitá a včasná řešení, která jsou při šíření podkorního hmyzu v kalamitní situaci velkého rozsahu jednoznačně zásadní.

2. Možnost letecké aplikace insekticidu proti kůrovci

- v případech hmyzí kalamity bylo i v minulosti v kalamitních stavech využito letecké aplikace schváleným insekticidem, pozitivní zkušenosti jsou i ze zahraničí;
- umožnit okamžitou cílenou leteckou aplikaci schváleného insekticidu ve vybraných částech napadených porostních stěn pouze hospodářských lesů, časově cílit zásah s ohledem na aktuální vývoj kůrovce.

3. Podpořit dopravu dřevní hmoty z kalamitních oblastí

- umožnit dopravu dřevní hmoty po železnici ve větším objemu. Upravit období výluk drah a současně podpořit investici do vozového parku, kdy ČD Cargo nedisponuje v současnosti dostatečným množstvím v návaznosti na poptávku od dodavatelů dřevní hmoty z kalamity;
- v případě nutnosti dopravy kůrovcového dřeva po veřejných komunikacích neomezovat dopravce ze strany obcí a dalších správců dopravní infrastruktury;
- zajistit následné financování oprav a údržeb místních komunikací a infrastruktury, které byly poškozeny v důsledku nadměrné dopravy kůrovcového dříví.

4. Podpora skladování dřevní hmoty

- v současné kalamitní situaci a při nadbytku kůrovcového dříví není již trh se surovým dřívím schopen reagovat na extrémně zvýšenou nabídku a je nutné zřizovat sklady;
- v případě suchých skladů je nutná asanace (chemická či mechanická) poškozeného dříví podkorním hmyzem, aby nebyl dokončen jeho vývoj. V těchto případech je nutná finanční podpora, aby tato opatření byla dostatečně realizována všemi vlastníky napadené dřevní hmoty;
- pokud podmínky umožňují zřízení mokrých skladů, zjednodušit a především urychlit vodoprávní povolení pro odběr vody za účelem kropení dřevní hmoty. Tento způsob skladování umožní reagovat na požadavky dřevařského průmyslu v čase a současně eliminuje další šíření podkorního hmyzu;
- neomezovat (prostřednictvím kontrol LPIS) příjem dotací zemědělcům za umožnění přístupu do lesních porostů a dočasné skladování dříví z kůrovcové kalamity na zemědělských plochách.

5. Finanční podpora energetického využití dřevní hmoty

- s ohledem na nadbytek poškozeného surového dříví na trhu, které mnohdy svojí kvalitou již neodpovídá zpracování za účelem získání řeziva, je záležitost energetického využití velice aktuální a řešila by další možnosti zpracování;
- zřídit finanční podporu formou dotačního titulu pro využití dřevní hmoty na energetické účely.

6. Podpora zaměstnanosti v lesním hospodářství

- situaci na trhu práce a zejména v lesním hospodářství lze v současnosti označit jako katastrofální. Pro zajištění především pěstebních prací jsou vlastníci státních i nestátních lesů již z velké části závislí na zahraniční pracovní síle;
- v důsledku kůrovcové kalamity vzniká obrovská potřeba pracovní síly na včasné zajištění umělé obnovy lesa na kalamitních plochách;
- pro zvládnutí této situace je nezbytné neprodleně uvolnit podmínky na pracovním trhu a umožnit zjednodušené udělování pracovních víz pro občany ze zemí, které jsou pro ČR přijatelnými (např. Ukrajina). Bez této pomoci nebude možné včas obnovit les v postižených oblastech, aby mohly být plněny veškeré funkce lesů pro společnost.

7. Nerozšiřovat bezzásahové zóny

- v současné kalamitní situaci je nezbytně nutné nerozšiřovat bezzásahová území, která by dávala předpoklad k dalšímu masivnímu šíření podkorního hmyzu;
- vznik nových bezzásahových zón by zásadně eliminoval účinek výše navržených opatření a nedával by předpoklad k zamezení dalšímu šíření kalamity v lesích.

Výše uvedená prioritní opatření se dotýkají jednoznačně i legislativního rámce a současně podmiňují konstruktivní spolupráci jednotlivých dotčených ministerstev. Následně je nutné rovněž přijmout systémová opatření (např. generel obnovy lesních porostů po kůrovcové kalamitě, podpora produkce sadebního materiálu v lesních školkách, změna některých opatření ze zákona o lesích č. 289/1995 Sb.,...). Chceme zdůraznit časovou naléhavost pro přijetí výše uvedených prioritních opatření, která sledujeme v této chvíli jako zásadní pro zamezení dalšího šíření kalamitního stavu v českých lesích.

Vážená paní předsedkyně Výboru pro životní prostředí, věříme, že Vám není osud českých lesů lhostejný, že zamezíte zneužití historicky nebývalé kůrovcové kalamity mocenskými či kompetenčními spory a zasadíte se o přijetí potřebných prioritních opatření a adekvátních finančních podpor sloužících k zamezení dalších rozsáhlých škod celospolečenského významu.

Zároveň bychom Vás chtěli ubezpečit, že jsme připraveni poskytnout Vám v této věci maximální součinnost.

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR

Ing. František Kučera, předseda SVOL

SVOL-komora soukromých lesů v ČR

Ing. Richard Podstatzký Thonsern, předseda

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s. r. o.

Ing. Petr Skočdopole, ředitel

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Vážená paní
Ing. Dana Balcarová
předsedkyně Výboru pro životní prostředí
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

Na vědomí:

Mgr. Radek Vondráček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

Milan Štěch, předseda Senátu Parlamentu ČR, Valdštejnské náměstí 17/4, 118 01 Praha 1

Ing. Jiří Mílek, ministr zemědělství, Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1